

U Muzeju grada Zagreba otvorena je izložba zagrebačke slikarice Anke Krizmanić pod nazivom Slikana kronika iz Jurjevske ulice

Pogledi s prozora

• Anka Krizmanić (1896.–1987.) je cjeloviti ciklus svojih slika obuhvatila mapom Zagreb, koja broji 50 crteža koji su sada prvi puta izloženi

U Muzeju grada Zagreba 9. travnja je otvorena izložba pod naslovom Slikana kronika iz Jurjevske ulice, gdje je prvi puta izloženo svih 50 crteža koje je Anka Krizmanić uvrstila u mapu Zagreb.

Ravnatelj Muzeja grada Zagreba gospodin Vinko Ivić u prigodnom je govoru istaknuo da se ovom izložbom MGZ želi barem djelomično odužiti samozatajnoj susjedi iz Jurjevske, Gornjograđanki, velikoj slikarici.

Anka Krizmanić ubraja se u red onih rijetkih stvaratelja koji su doživjeli duboku starost i ostvarili impresivno bogat likovni opus. Ova svestrana likovna umjetnica u, oko sedam desetljeća neprekidnog rada, stvorila je 5 700 evidentiranih djela – rekao je na kraju.

Profesorica Željka Kolveshi, autorica izložbe i muzejska savjetnica u MGZ-u, rekla je:

– Grafičarka i slikarica Anka Krizmanić (1896.–1987.) ubraja se među portretiste Zagreba koji su nam podarili ljepote grada naglašenog intimističkog ugođaja.

Živeći na Gornjem gradu, u sjevernom predjelu Jurjevske ulice, mjesto njezinog stanovanja poistovjetilo se s mjestom idealnim za slikaricu. S tog povišenog mjesta otvarale su joj se brojne vizure na grad.

Slikajući gradski krajolik, uvijek je ostajala vjerna toj poziciji, varirajući svoj izraz, ali ne i motive, ponavljajući iste u različitim rakursima, godišnjim dobima, ili vremenskim točkama dana. Anka Krizmanić od malog je detalja znala učiniti veliko djelo. Pristup crtežima išao je preko fotografskih podataka.

Gospođa Kolveshi zahvalila se dr. Ivanki Reberski koja je o Anki Krizmanić sve napisala u popratnom, vrlo kvalitetnom katalogu i gospodinu Željku Kovačević, služeći se tom rečenicom, osmislio je postav izložbe tako, da posjetioци ulaze preko »sobe« Anke Krizmanić na izložbu crteža koje je ona, uglavnom, crtala s prozora svoje sobe. Pregradne mreže oblikuju mnoge kletke za crteže, ali ih ne zatvaraju.

Dr. Ivanka Reberski govorila je o svojim susretima sa slikaricom, rekavši da je dugo bila »zaboravljena« i »zapoostavljena«, nosila je teret žene slikarice, no, ipak je potkraj života doživjela veliku retrospektivnu izložbu u Umjetničkom paviljonu 1986. godine.

Slikala je od svoje osme godine, a sa 14 godina bila je najbolji đak profesora Krizmana u grupi Medulić. Slikala je sve što joj je bilo na vidiku, od Zagreba do Dubrovnika i Mljeta – rekla je dr. Reberski.

Crteže Zagreba moguće je podijeliti u nekoliko podtema koje zrcale njezinu zaokupljenost: Pogled s prozora u Jurjevskoj 37, Pogledi deleki,

Dvije Jelke (mama i kći Krizmanić) i dvije Anke (teta Anka Žigrović Pretočka i slikarica Anka) u vrtu Jurjevske 37. oko 1920. godine

Veliki kesten u Jurjevskoj, 1921.

Kod kapelice u Jurjevskoj, 1923.

Zagreb s Jurjevske prema katedrali, 1921.

Portreti iz prirode i Motivi urbanog sadržaja.

Izložbu prati kompjutorska prezentacija sa CD-om i video filmom o slikarici, te kompjutorska 3D vizualizacija dijela Jurjevske ulice i panoramskog pregleda motiva s crteža Anke Krizmanić.

U svibnju će, u muzejskoj pedagoškoj radionici, djeca crtati Zagreb iz svog najbližeg okružja pod naslo-

vom Zagreb 2000. Rad radionica zaokružiti će se dječjim mapama od kojih će se napraviti mala izložba.

Izložba Slikana kronika iz Jurjevske ulice potrajat će do kraja svibnja. Izložba dočarava dio kulturnog života grada Zagreba iz prve polovice 20. stoljeća i govori o umjetničkom doprinosu Anke Krizmanić hrvatskoj likovnoj sceni. Stoga je svakako treba pogledati.

K. Butković

Jutro, pogled iz Jurjevske 37 prema Mirogoju, 1921.

August, Jurjevska – pogled prema Sljemenu, 1921.